

LAUDATIO

Dr. Kuroli Géza prof. emeritus, volt dékánról
(2016. aug. 20.)

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő Testület!
Tisztelt Ünneplő Közönség!

Egy tehetséges, tisztességes emberről beszélni nagyon hálás feladat. Különösen akkor, ha az illető élete

- tele van szinte népmesei elemekkel;
- ráadásul drámákkal is;
- érződik, hogy az illető kiválasztott ember.

Az ilyen emberek kemények, van céljuk, kitartásuk, s erősen hisznek a céljaikban.

Akaratukat- sokszor még önmaguk feláldozásával is – tűzön-vízen keresztülviszik. Tudják, hogy mi a feladatuk, miért élnek.

Az egyetemi tanárnak pedig különösen tudnia kell, hogy fontos és időszerű feladat nemzetünk önismeretének és értékrendjének a modern világ kívánalmai szerinti korszerűsítése, a természettudományos és műszaki haladás megbecsülésének szerves beépítése a magyarságtudatba. Ehhez a törekvéshez szép példa Kuroli Géza élete és munkássága. Csakhogy ehhez a feladathoz gyökerek kellene. Érzékeny, magyar gyökerek.

80 évvel ezelőtt 1936 októberében, a Pápa és Győr közötti Szerecsen faluban egy gazdálkodó paraszti családban megszületett a második gyerek: Kuroli Géza. A kis parasztfiú élvezhette a falusi élet minden szépségét. Erdők, patakok, növények és sok-sok állat között élhette a falusi gyerekek vidám életét.

A boldog gyerekkor azonban hamar véget ért. Kitört a második világháború. Géza alig volt 8 éves, amikor elvesztette szeretett édesanyját. A dráma még fokozódott, amikor édesapjukat behívták katonai szolgálatra, és azt követően hadifogságba került.

Az ötvenes évek eleje, a Rákosi-féle kommunista beszolgáltatási rendszer mély, évtizedes nyomort hozott a magyar gazdálkodó parasztságra, így a Kuroli családra is. A tizenéves Gézának sokat kellett dolgoznia a családi gazdaságban.

Az általános iskolát szülőfalujában, Szerecsenben végezte el. Az éles eszű, mindig igyekvő fiúra már korán felfigyeltek a tanítók, s továbbtanulásra bíztatták. Bár gimnáziumról álmodozott, politikai okokból oda nem mehetett, textilipari középiskolába irányították Győrbe. A megélhetési problémák miatt sokáig alig gondolhatott egyetemi tanulmányokra.

A továbbtanuláshoz szükséges anyagi feltételeket saját maga a Szentgotthárdi Selyemszövő Gyárban próbálta megteremteni, ahol műszaki rajzolóként dolgozott 1956-ig.

A gyárban főnökei felajánlották neki, "ha Műegyetemre megy, akkor 5 évig technikus fizetést biztosítanak számára." Kuroli Géza ezt a gáláns ajánlatot megköszönte, de nem fogadta el. Gazdász akart lenni.

1956 szeptemberében megérkezett Óvárra. A Magyar Forradalom eszménye itt is erősen hatott a város lakosságára és az egyetemi hallgatóságra. Elsőéves gazdászként ő is azok között volt, akik a szolidaritás jegyében az óvári laktanyához vonultak. Az ünneplés, s a tüntetés az AVH-s laktanya előtt véres megtorlásba torkollott.

A 20 éves fiatalembert az első géppuska-tűz második sorozata a földön kúszva találta el. A lövedék roncsolása olyan mértékű volt, hogy a győri kórház orvosai azt hitték, a másnap

reggelt sem éri meg. A nagy vérvesztés láttán, beleegyezésével, megkapta az utolsó kenetet is. Nagy akaraterője, élni akarása – s Isten segítségével – hozzásegítette, hogy az egyetemen mégsem veszített évet, már az első éves tanulmányait is határidőre befejezte.

Az Akadémia elvégzése után Lovászpatonán, majd a Pápai Állami Gazdaság központi növényvédelmének irányítójaként Pápan dolgozott. Szakmérnöki oklevelet szerzett Gödöllőn.

Ezután érte a megtiszteltetés, az Alma Mater egyetemi tanársegédnek visszahívta Óvárra. Oktatómunkája kiteljesítéséhez szükségét érezte a mezőgazdasági szaktanári képesítés megszerzésének, melyet Budapesten kapott meg. 1962 ősze óta tanársegédként, majd adjunktusként, később egyetemi docensként, 1983 óta pedig professzorként oktatott és kutatott. Oktatási tevékenységének jellemzéséhez szükségesnek tartom megállapítani: amikor még senki sem foglalkozott a növényvédelem káros hatásaival, ő már külön figyelmet fordított erre és ennek szellemében oktatta diákjait. Ez a szakmai megközelítés teljes egészében illeszkedik a biogazdálkodás növényvédelmének hitvallásához.

Az Egyetem és a Kar vezetőségében 22 évig vett részt. 1985-1994 között dékáni feladatokat látott el. Az Egyetemen eltöltött 44 éves oktató-kutató és vezetői tevékenysége után, 2006-ban, 70 évesen vonult nyugdíjba.

Az Óváron, Gödöllőn, Budapesten szerzett 3 diplomája mellett egyetemi doktori, kandidátusi, MTA-doktori fokozatokat ért el, 2007 óta professzor emeritus.

Kitüntetései száma 11, köztük a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje. Összegezve az életpályát a Szerecsenből elindult fiatalember Óvárra kerülve minden életszakaszában, minden beosztásában bizonyította azt a paraszti erőt és hihetetlen szorgalmat, amelyet génjeiben hordozott és szüleitől látott. A szülői házban tapasztalt parasztpolgári lét parancsát hozta magával és magáévá tette a Gazdász zászló jelmondatát: „A gazda verejtéke gyarapítja a vagyont”.

Dékáni működése mindkét ciklusban igen eredményes volt. Intézmény-fejlesztési, tárgyi beruházási és személyi tudományos fejlesztése kiváló volt. Csak néhány példát: kollégium építés, aula építés, várkapitányi épület rekonstrukciója, műszaki bázis kiépítése, KUTI-telep fejlesztése, Deák téri épület visszavétele, számítógépes oktatási rendszer bevezetése és kiépítése, tangazdaság megvásárlása, az Ujhelyi-istálló és tejház felújítása, Regionális Továbbképzési Központ kiépítése, Biotechnikai Állomás kutatási épületének fejlesztése.

A felsorolt beruházások sok esetben városképet és városi infrastruktúrát is fejlesztő befektetések is voltak. Ő így, mint „építő-fejlesztő dékán” vonult be a köztudatba. Szakmai és vezető tevékenysége során mindvégig az alapító Wittmann Antal szellemében munkálkodott.

A hallgatói nyugati szakmai tanulmányutak kiépítése megszervezése terén különösen kiemelkedő sikereket ért el. Évente egy-egy évfolyam létszámát megközelítő hallgatónk külföldi farmgyakorlaton vehetett részt 2-6 hónapos időtartamban. Erős nemzetközi kapcsolatokat épített ki és tartott fenn külföldi társintézményekkel. Aktív közreműködése révén a tanári kar összetétele – tudományos fokozat tekintetében – soha nem látott csúcst ért el. A tudományok doktorainak (MTA doktorok) száma dékánsága alatt egy időben 10 fő volt.

Külön kiemelem egyes cselekedeteinek szimbolikus és üzenet értékét. A rendszerváltás előtti évben – egy hajnali órában – levetette a Várról a hatalmas vörös csillagot azzal az indokkal, hogy „nagyon rozsdás, renoválni kell”. Dékánsága alatt készült el a várkapu bejáratánál elhelyezett 1956-os emléktábla még 1989-ben, illetve 1990-ben a vár előterében felállított '56-os bronz emlékmű. Ő szervezte meg a 2. világháborúban hősi halált halt gazdászok emlékművének elkészítését is. Véghezvitte a Kádár rendszer alatt politikai hátrányt szenvedett egyetemi oktatók és hallgatók erkölcsi rehabilitációját. A Forradalomban elesett óvári gazdászhallgatók Kuroli Géza előterjesztésére posztumusz agrármérnöki diplomát kaptak.

Akik értékelték és ma is értékelik Kuroli professzor életteljesítményét, azok ma nagyon boldogok. Köszönjük mindazoknak, akik rá gondoltak felterjesztésükben, a város vezetőségének, képviselőtestületének, hogy az idei évben a „Pro Urbe Mosonmagyaróvár” kitüntetést Kuroli Géza professzor Úrnak ítelték. Meggyőződésünk, hogy méltó helyre került a kitüntetés. Köszönjük Neked, Dékán Úr munkádat, erőfeszítéseidet, amelyeket a Karért, a hallgatókért, a városért és az országért tettél. (Gratulálunk és kívánjuk, hogy a Gondviselő egy kicsit jobban vigyázzon Rád, adja meg Neked a lehetőséget, hogy gyerekeid és unokáid körében sokáig boldogan élj.)

Mosonmagyaróvár, 2016. augusztus 20.

Dr. Gergátz Elemér DVM, CSc
c. egyetemi tanár